

Piristyykö

Suomen talous on ollut lamassa jo kahdeksisen vuotta. Parempaa on odotettu ja ennusmerkkejä tutkailtu. Siksi on tarkoin seurattu työttömyyslukuja, bruttokansantuotteen kehitystä, vientilukuja, palkkojen kehittymistä ja hintoja sekä velkaantumisen valitettavaa kasvua. Lisäksi on vertailtu Suomen lukuja erityisesti muiden EU-maiden vastaaviin lukuihin.

Edellä oleva tarkastelu perustuu Suomen kokonaistalouden mittareihin. Ne ovat keskeisiä, mutta on muitakin tarkastelutapoja. Eräs on omin silmin nähty tai henkilökohtaisesti koettu. Siis mutu-tuntuma. Tällaisen esimerkkiluetelon havaitsin muutama aika sitten Ilta-Sanomissa ja Taloussanomissa. Sitä paitsi hauskaasti kirjoitettuja juttuja ja varsin konkreettisia.

Jutuista otan muutaman esimerkin talouden piristymisen merkeistä otsikko- luonteisesti: kuhisevatko terassit väkeä, näkykö paljon nostureita ja raken-

nustyömaita, vähenevätkö YT-uutiset, kasvaako työnhakuilmoitusten määrä, lisääntyykö autokauppa, lisääntyykö taksien käyttö ja näkykö maanteillä rekkojen enenevää vilinää. Konkreettisia esimerkkejä, joita kannattaa seurata.

Oheista listaa voisi täydentää mm suunnittelu- toimistojen tilauskannalla tai yleensä teollisuuden tilauskannan kehityksellä tai jonojen kasvulla kauppoissa, ravintoloissa tai yleisötilaisuuksissa. Kaikissa näissä piilee elementtejä joko piristymiseen tai taantumiaan.

Taloussuunnusteiden laati-

misen selkein vaikeus on yksittäisen ostajan ja kulluttajan käyttäytyminen. Se on tuiki arvaamaton ja voi käyttäytyä täysin talousteorioiden vastaisesti. Tästä esimerkkinä olkoon tokaisu ”kun on lama, niin osaltani vähennän kulutusta enkä investoi”. Nythän se olisi kannattavaa vakaan hintatason ja työvoiman saatavuuden kannalta.

Luonnollisesti työmarkkinaratkaisulla on keskeinen merkitys. Tätä kirjoittaessani ei ole vielä selvillä, mitä tapahtuu ennen sovittoa takarajaa eli toukokuun viimeistä päivää.

Toivottavasti ratkaisu syntyy, koska paasikiveläisellä tokaisulla ”ei maata riidalla rakenneta” on tavattoman suuri henkinen ja asenteellinen merkitys.

Suomessa vallitsee aika lailla luovuttamisen meininki. Tästä tulee päästä eroon ja alkaa viimeinkin uskoa tulevaisuuteen. Tämä toisi mukanaan nuorten start-up-yrittäjien ”hengen” koko yhteiskuntaa. Siitä se piristymisen sitten alkaisi toden teolla.

RISTO PIEKKA

Kirjoittaja on

AKAVAn emerituspuheenjohtaja.